

Republika e Kosovës (Republika Kosowa)

Powierzchnia: 10 908 km²

Liczba ludności (2007): ok. 2 100 000

Prezydent (od 2007, kadencja: 5 lat): Atifete Jahjada (od 07.04.2011)

Premier (od 2006, kadencja parlamentu: 4 lata): Hashim Thaçi (Demokratyczna Partia Kosowa)

Partia	Siła	Geneza	Ludzie	Program
Partia Demokratike e Kosovës (PDK) Demokratyczna Partia Kosowa	•2001: 25,7% (26) •2004: 28,9%, (30) •2007: 34,3%, (37) •2010: 32,11% (34)	Powstała w 1999 jako polityczne ramię UÇK po wyjściu Thaçiego z LPK.	Hashim Thaçi (1999) Bajram Rexhepi	Separatyści albańscy, walczący o niepodległość Kosowa. Strategicznym celem jest zjednoczenie z Albanią. Finansuje swoją działalność poprzez przemysł narkotyków i papierosów, haraczy.
Lidhja Demokratike e Kosovës (LDK) Demokratyczna Liga Kosowa	Wybory parlamentarne •2001: 45,7% (47) •2004: 45,4% (47, z tego 7 LDD) •2007: 22,6% (25) •2010: 24,69% (27)	Powstała w 1989, zaplecze stanowiło Stowarzyszenie Pisarzy z I. Rugovą na czele. W 1991 przyjęła program niepodległościowy. Najpoważniejszy konkurent Armii Wyzwolenia Kosowa (UÇK).	Fatmir Sejdiu (obecny prezydent) Ibrahim Rugova (1989-2006) Kolë Berisha Bujar Bukoshi Edita Tahiri Rexhep Qosja	Centryści. Posiada poparcie przywódców rodów i szejków.

Aleanca Kosova e Re (AKR) Sojusz Nowe Kosowo	<ul style="list-style-type: none"> •2007: 12,3% (13) •2010: 7.29% (8) 	Założona w 2006 przez B. Pacolli, właściciela koncernu budowlanego Mabetex, co zapewnia jej finansowanie.	Behgjet Pacolli	Integracja z UE i NATO, liberalizm gospodarczy
Lidhja Demokratike e Dardanisë-Partia Shqiptare Demokristane e Kosovës (LDD - PSHDK) Demokratyczna Liga Dardanii - Chrześcijańsko-Demokratyczna Albańska Partia Kosowa	<ul style="list-style-type: none"> •2007: 10,0% (11) <u>LDD:</u> <ul style="list-style-type: none"> •po odejściu od LDK – 7 •2010: 2,14% (0) <u>PSHDK:</u> <ul style="list-style-type: none"> •2001: 1,0% (1) •2004: 1,8% (2) 	<u>LDD</u> (Dardania - dawna nazwa Kosowa). Założona 2007 przez byłego marszałka parlamentu, Nexhata Daci, który opuścił LDK. <u>PSHDK:</u> Powstała w 1990. W 2000 czasowo weszła do AAK.	<u>LDD:</u> Lulzim Zeneli (sekretnarz generalny) Nexhat Daci <u>PSHDK:</u> Mark Krasniqi Simon Augustini	<u>LDD:</u> centroprawicowa, tradycja polityczna Ibrahima Rugovy <u>PSHDK:</u> chadecy, Program podobny do LDK.
Aleanca për Ardhmërinë e Kosovës (AAK) Sojusz na rzecz przyszłości Kosowa	<ul style="list-style-type: none"> •2001: 7,8% (8) •2004: 8,4% (9) •2007: 9,6% (10) •2010: 11,04% (12) 	Założona w 2001 przed wyborami lokalnymi jako sojusz kilku mikro-partii.	Ramush Haradinaj Ahmet Isufi Naim Maloku Bajram Kosumi	Centroprawicowa
Partia Reformiste ORA (PRO) Partia Reformatorska ORA	<ul style="list-style-type: none"> •2004: 6,2% (7) •2007: 4,1% (0) •2010- brak wyniku 	Założona latem 2004 jako patia pod nazwę Obywatelska Lista ORA (Lista Qytetare ORA).	Veton Surroi Nazmi Jashari Ylbe Hysa	Centrolewicowa
Vetëvendosje Samostanowienie	•2010- 12,69% (14)- pierwsze wybory	Powstała w 2004 na bazie ruchu politycznego- sprzeciw wobec zaangażowania wspólnoty międzynarodowej w sprawy Kosowa	Albin Kurti	Nacjonalistyczna i radykalna
Partia fryma e re fer (Partia Nowego Ducha)	brak	Założona w październiku 2010 przez Shpend Ahmeti oraz Ilir Deda; w 31.03.2011 włączyła się do Vetevendosje	Shpend Ahmeti, Ilir Deda	centrolewicowa

Partie mniejszości narodowych/etnicznych*

Nazwa partii	Sila	Ludzie	Reprezentowana mniejszość
Kosova Demokratik Türk Partisi (KDTP) Demokratyczna Turecka Partia Kosowa	•2001: (3) •2004: (3) •2007: (3) •2010: 1,22% (1)	Mahir Yağcılar Ercan Spat Müfera Şinik	Turcy
Partia Demokratike e Ashkanlive të Kosovës (PDAK) Partia Demokratyczna Aszkali Kosowa	•2004: (1) •2007: (3) •2010: 0,41% (1)	Danush Ademi Etem Arifi Hafize Hajdini	Aszkali
Iniciativa e re Demokratike e Kosovës (IRDK) Nowa Inicjatywa Demokratyczna Kosowa	•2004: (2) •2007: (1) •2010: 0,24% (1)		Egipcjanie
Partia Rome e Bashkuar e Kosovës (PRBK) Zjednoczona Partia Romów Kosowa	•2004: (1) •2007: (1) •2010: 0,1% (1)	Zylfi Merxha	Romowie
Stranka Demokratske Akcije (SDA) Partia Akcji Demokratycznej	•2004: (1) •2007: (2) •2010: 0,23% (1)	Vezira Emruš Numan Balić	Bośniacy
Koalicija Vakati	•2001: (4) •2004: (3) •2007: (3) •2010: 0,76% (1)	Džezair Murati Sadik Idrizi Špresa Murati	Bośniacy
Gradanska Inicijativa Gore (GIG) Obywatelska Inicjatywa Gory	•2004: (2) •2007: (1) •2010: 0,11% (1)	Mursel Halili	Gorani
Samostalna Liberalna Stranka (SLS) Niezależna Partia Liberalna	•2007: (4) •2010: 2,05% (2)	Bojan Stojanović Slobodan Petrović	Serbowie
Srpska Demokratska Stranka Kosova i Metohije (SDSKIM) Serbska partia demokratyczna Kosowo i Metohii	•2007: (2) •2010: 0,14% (1)	Slaviša Petković Vladimir Todorović	Serbowie
Srpska Narodna Stranka (SNS) Partia Narodu Serbskiego	•2007: (1) •2010: 0,11% (0)	Mihailo Šćepanović	Serbowie
Nova Demokratija (ND) Nowa Demokracja	•2007: (1)	Branislav Grbić	Serbowie
Srpska Kosovsko Metohijska Stranka (SKMS) Serbska Partia Kosowo i Metohii	•2007: (1) •2010: 0,07% (0)	Dragiša Mirić	Serbowie
Savez Nezavisnih Socijaldemokrata Kosova i Metohije (SNSKM) Sojusz Niezależnych Socjaldemokratów Kosowa i Metohii	•2007: (1) •2010: 0,07% (0)		Serbowie

* Zgodnie z art. 64 pkt 2 Konstytucji Republiki Kosowa (weszła w życie 15 czerwca 2008 r.), spośród 120 miejsc w Zgromadzeniu Kosowa 20 zarezerwowanych jest dla przedstawicieli społeczności mniejszościowych, w tym 10 dla Serbów i 10 dla pozostałych mniejszości: 1 dla Romów, 1 dla Aszkali, 1 dla Egipcjan, 1 dodatkowe dla ugrupowania reprezentującego interesy Romów, Egipcjan lub Aszkali, 3 dla Bośniaków, 2 dla Turków i 1 dla Goran.

Wybory parlamentarne 2001

Partie	%	Mandaty	Mandaty mniejszościowe
LDK - Demokratyczna Liga Kosowa (<i>Lidhja Demokratike e Kosovës</i>)	45,65	47	-
PDK - Demokratyczna Partia Kosowa (<i>Partia Demokratike e Kosovës</i>)	25,7	26	-
Koalicja „Powrót” (<i>Koalicija "Povratak"</i>)	11,34	12	+10
AAK - Sojusz na rzecz przyszłości Kosowa (<i>Aleanca për Ardhmërinë e Kosovës</i>)	7,83	8	-
Koalicja Vakrat	1,15	2	+2
LKCK - Narodowy Ruch na rzecz Wyzwolenia Kosowa (<i>Lëvizja Kombëtare për Çlirim e Kosovës</i>)	0,14	1	-
KDTP - Demokratyczna Turecka Partia Kosowa (Kosova Demokratik Türk Partisi)	1,14	1	+2
PDSHK – Demokratyczna Albańska Partia Kosowa (<i>Partia Demokratike Shqiptare e Kosovës</i>)	1,11	1	-
PD - Partia Sprawiedliwości (<i>Partia e Drejtësisë</i>)	0,98	1	-
LPK - Ludowy Ruch Kosowa (<i>Lëvizja Popullore e Kosovës</i>)	0,56	1	-
IRDK - Nowa Inicjatywa Demokratyczna Kosowa (<i>Iniciativa e re Demokratike e Kosovës</i>)	0,5	0	+2
PDAK - Partia Demokratyczna Aszkali Kosowa (Partia Demokratike e Ashkanlive të Kosovës)	0,43	0	+2
SDA - Stranka Demokratske Akcije (<i>Partia Akjci Demokratyke</i>)	0,37	0	+1
PRBK - Zjednoczona Partia Romów Kosowa (<i>Partia Rome e Bashkuar e Kosovës</i>)	0,34	0	+1
	100.0	100	+20

<http://www.b92.net/specijal/kosovo-izbori/>

Wybory parlamentarne 24.10.2004

Partie	Głosy	%	Mandaty		
			Lista główna	Serbowie	Mniejszości
LDK - Demokratyczna Liga Kosowa (<i>Lidhja Demokratike e Kosovës</i>)	313 437	45,42	47	—	—
PDK - Demokratyczna Partia Kosowa (<i>Partia Demokratike e Kosovës</i>)	199 112	28,85	30	—	—
AAK - Sojusz na rzecz przyszłości Kosowa (<i>Aleanca për Ardhmërinë e Kosovës</i>)	57 931	8,39	9	—	—
PRO – Partia Reformatorska ORA (<i>Partia Reformiste ORA</i>)	43 017	6,23	7	—	—
PSHDKK – Chrześcijańsko-Demokratyczna Albańska Partia Kosowa (<i>Partia Shqiptare Demokristane e Kosovës</i>)	12 427	1,8	2	—	—
KDTP - Demokratyczna Turecka Partia Kosowa (<i>Kosova Demokratik Türk Partisi</i>)	8,353	1,21	1	—	2
PD - Partia Sprawiedliwości (<i>Partia e Drejtësisë</i>)	7 013	1,02	1	—	—
Koalicja Vakrat	4 972	0,72	1	—	2
LPK – Ludowy Ruch Kosowa (<i>Lëvizja Popullore e Kosovës</i>)	4 526	0,66	1	—	—
PLK – Liberalna Partia Kosowa (<i>Partia Liberale e Kosovës</i>)	3 542	0,51	1	—	—
IRDK - Nowa Inicjatywa Demokratyczna Kosowa (<i>Iniciativa e re Demokratike e Kosovës</i>)	2 658	0,39	—	—	2
PDAK - Partia Demokratyczna Aszkali Kosowa (<i>Partia Demokratike e Ashkanlive të Kosovës</i>)	2 555	0,37	—	—	1
SDA - Stranka Demokratske Akcije (<i>Partia Akjci Demokratyqneje</i>)	2 520	0,37	—	—	1
SLKM – Serbska Lista Kosowa i Metochii (<i>Srpska lista za Kosovo i Metohiju</i>)	1 414	0,2	—	8	—
GIG - Obywatelska Inicjatywa Gory (<i>Građanska Inicijativa Gore</i>)	1 358	0,2	—	—	1
PRBK - Zjednoczona Partia Romów Kosowa (<i>Partia Rome e Bashkuar e Kosovës</i>)	1 049	0,15	—	—	1
GIS – Obywatelska Inicjatywa Serbii (<i>Građanska Inicijativa Srbija</i>)	369	0,05	—	2	—
Suma (frekwencja 49.52%)	ok.670 000	100,0	100	10	10

Wybory parlamentarne 13.12.2007*

Partie	Głosy	%	Mandaty		
			Lista główna	Serbowie	Mniejszości
PDK - Demokratyczna Partia Kosowa (<i>Partia Demokratike e Kosovës</i>)	196 207	34,3	37	—	—
LDK - Demokratyczna Liga Kosowa (<i>Lidhja Demokratike e Kosovës</i>)	129 410	22,6	25	—	—
AKR - Sojusz Nowe Kosowo (<i>Aleanca Kosova e Re</i>)	70 165	12,3	13	—	—
LDD-PSHDKK - Demokratyczna Liga Dardanii – Chrześcijańsko-Demokratyczna Albańska Partia Kosowa (<i>Lidhja Demokratike e Dardanisë–Partia Shqiptare Demokristane e Kosovës</i>)	57 002	10,0	11	—	—
AAK - Sojusz na rzecz przyszłości Kosowa (<i>Aleanca për Ardhmërinë e Kosovës</i>)	54 611	9,6	10	—	—
PRO – Partia Reformatorska ORA (<i>Partia Reformiste ORA</i>)	23 722	4,1	0	—	—
PD - Partia Sprawiedliwości (<i>Partia e Drejtësisë</i>)	9 890	1,7	0	—	—
Others (including minorities' parties who won seats)	30 760	5,4	*	*	*
KDTP - Demokratyczna Turecka Partia Kosowa (<i>Kosova Demokratik Türk Partisi</i>)			1	—	2
PDAK - Partia Demokratyczna Aszkali Kosowa (<i>Partia Demokratike e Ashkanlive të Kosovës</i>)			1	—	2
Koalicja Vakrat			1	—	2
SLS - Niezależna Partia Liberalna (<i>Samostalna Liberalna Stranka</i>)			—	3	—
SDSKM – Serbska Demokratyczna Partia Kosowa i Metohii (<i>Srpska Demokratska Stranka Kosova i Metohije</i>)			—	3	—
SDA - Stranka Demokratske Akcije (<i>Partia Akjci Demokratyçnej</i>)			1	—	1
SNS – Serbska Partia Narodowa (<i>Srpska Narodna Stranka</i>)			—	1	—
ND – Nowa Demokracja (<i>Nova Demokratija</i>)			—	1	—
GIG - Obywatelska Inicjatywa Gory (<i>Gradanska Inicijativa Gore</i>)			—	—	1
SKMS - Serbska Partia Kosowo i Metohii (<i>Srpska Kosovsko Metohijska Stranka</i>)			—	1	—
IRDK - Nowa Inicjatywa Demokratyczna Kosowa (<i>Iniciativa e re Demokrarike e</i>			—	—	1

<i>Kosovës)</i>					
SNSKM - Sojusz Niezależnych Socjal-Demokratów Kosowa i Metohii (<i>Savez Nezavisnih Socijaldemokrata Kosova i Metohije</i>)			—	1	—
PRBK - Zjednoczona Partia Romów Kosowa (<i>Partia Rome e Bashkuar e Kosovës</i>)			—	—	1
Total (turnout 40.10%)	628 630	100,0	100	10	10

* Mieszkańcy Kosowa wybierali 100 ze 120 członków Zgromadzenia Kosowa. Pozostałe mandaty to były miejsca zarezerwowane dla mniejszości narodowych. Większość Serbów zamieszkujących Kosowo zbojkotowało ich na wezwanie Belgradu. W tym czasie odbyły się także wybory władz municypalnych.

Wybory parlamentarne 2010				
partie	%	mandaty	mandaty mniejszościowe	
			Serbowie	inne
Demokratyczna Partia Kosowa PDK	32,11%	34	-	-
Demokratyczna Liga Kosowa LDK	24,69%	27	-	-
Vetëvendosje	12,69%	14	-	-
Sojusz na rzecz przyszłości Kosowa AAK	11,04%	12	-	-
Sojusz na rzecz nowego Kosowa AKR	7,29%	8	-	-
Partia Fryma e Re- Partia Nowego Ducha FER	2,17%	-	-	-
Demokratyczna Liga Dardanii LDD	2,14%	-	-	-
Niezależna Partia Liberalna SLS	2,05%	2	6	-

Demokratyczna Turecka Partia Kosowa KDTP	1,22%	1	-	2
Zjednoczona Serbska Lista JSP ogólna serbska lista 56 kandydatów partii rządzących i opozycyjnych Belgradu	0,86%	1	3	-
Koalicija Vakati	0,76%	1	-	1
Partia Demokratyczna Aszkali Kosowa PDAK	0,41%	-	-	1
Nova Demokratska Stranka	0,35%	-	-	1
Bośniacka Partia Demokratycznej Akcji Kosowa BSDAK	0,26%	-	-	1
Nova Inicjatywa Demokratyczna Kosowa IRDK	0,24%	-	-	1
Partia Akcji Demokratycznej SDA	0,23%	-	-	-
Partia Ashkali dla Integracji PAI	0,2%	-	-	1
Unia Kosowskich Turków KTB	0,2%	-	-	-
Liga Egipcjan Kosowa LEK	0,14%	-	-	-
Serbska Partia Demokratyczna Kosowa i Metohiji SDSKM	0,14%	-	1	-
Serbska Partia Socjaldemokratyczna SSDS	0,12%	-	-	-
Obywatelska Inicjatywa Gory GIG	0,11%	-	-	1
Czarnogórska Partia Demokratyczna CDS	0,11%	-	-	-
Partia Narodu Serbskiego SNS	0,11%	-	-	-

Zjednoczona Partia Romów w Kosowie PRBK	0,1%	-	-	1
Socjaldemokratyczna Partia Gory SSG	0,09%	-	-	-
Serbska Partia Kosowo i Metohija SKMS	0,07%	-	-	-
Sojusz Niezależnych Socjaldemokratów Kosowa i Metohiji SNSKM	0,07%	-	-	-
Obywatelska Inicjatywa Narodowego Skrzydła	0,03%	-	-	-

Partie	2001			2004				2007				2010			
	%	Man-daty	Mniej - szości	%	Lista główna	Serbo - wie	Mniej- szości	%	Lista główna	Serbo - wie	Mniej- szości	%	Lista główna	Serbo - wie	Mniej- szości
LDK	45,65	47	-	45,42	47	-	-	22,6	25	-	-	24,69	27	-	-
PDK	25,7	26	-	28,85	30	-	-	34,3	37	-	-	32,11	34	-	-
Povratak	11,34	12	+10												
AKR								12,3	13	-	-	7,29	8	-	-
AAK	7,83	8	-	8,39	9	-	-	9,6	10	-	-	11,04	12	-	-
PRO				6,23	7	-	-	4,1	0	-	-	-	-	-	-
Vakat	1,15	2	+2	0,72	1	-	2		1	-	2	0,76	-	-	1
LKCK	0,14	1	-												
KDTP	1,14	1	+2	1,21	1	-	2		1	-	2	1,22	-	-	1
PDSHK	1,11	1	-												
PShDKK				1,8	2	-	-								

LDD-PShDKK								10,0	11	-	-	2,14 LDD	-	-	-
PD	0,98	1	-	1,02	1	-	-	1,7	0	-	-				
LPK	0,56	1	-	0,66	1	-	-								
IRDK	0,5	-	+2	0,39	-	-	2		-	-	1	0,24	-	-	1
PDAK	0,43	-	+2	0,37	-	-	1		1	-	2	0,41	-	-	1
SDA	0,37	-	+1	0,37	-	-	1		1	-	1	0,23	-	-	1
PRBK	0,34	-	+1	0,15	-	-	1		-	-	1	0,1	-	-	1
PLK				0,51	1	-	-								
SLKM				0,2	-	8	-								
GIG				0,2	-	-	1		-	-	1	0,11	-	-	1
GIS				0,05	-	2	-								
SLS									-	3	-	2,05	-	6	-
ND									-	1	-				
SNS									-	1	-	0,11	-	-	-
SKMS									-	1	-	0,7	-	-	-
SNSKM									-	1	-	0,7	-	-	-
SDSKM									-	3	-	0,14	-	1	-
JSP												0,83	-	3	-
Vetëvendosje												12,69	14	-	-
PAI												0,2	-	-	1
BSDAK												0,26	-	-	1
NSN	0,											0,35	-	-	1
Suma	100%	100	+20	100%	100	10	10	100%	100	10	10	100%	100	10	10

Prezydenci Kosowa

1. Ibrahim Rugova (24 maja 1992 – 1 lutego 2000)
2. Ibrahim Rugova (4 marca 2002 – 21 stycznia 2006)
3. Nexhat Daci (p.o., 21 stycznia 2006 – 10 lutego 2006)
4. Fatmir Sejdiu (10 lutego 2006- 27 września 2010; dymisja- orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o złamaniu przez Sejdiu zasady incompatibilitas)
5. p.o. Jakub Krasniqi (27 września 2010- 22 lutego 2011)
6. Behgjet Pacolli (AKR) (22 lutego 2011- 7 kwietnia 2011)
7. Atifete Jehjade (7 kwietnia 2011- ...)

Premierzy Kosowa

1. Jusuf Zejnullahu (15 lipca 1990 – 5 października 1991)
2. Bujar Bukoshi (5 października 1991 – 1 lutego 2000) LDK
2a. równolegle: Hashim Thaçi jako premier Rządu Tymczasowego (2 kwietnia 1999 – 1 lutego 2000) UÇK/PPDK
3. Bajram Rexhepi (4 marca 2002 - 3 grudnia 2004) PDK
4. Ramush Haradinaj (3 grudnia 2004 - 8 marca 2005) AAK
5. Adem Salihaj (p.o., 8 marca 2005 - 23 marca 2005) LDK
6. Bajram Kosumi (23 marca 2005 - 10 marca 2006) AAK
7. Agim Çeku (10 marca 2006 - 9 stycznia 2008) bezpartyjny, sponsorowany przez AAK
8. Hashim Thaçi (9 stycznia 2008 -) PDK

W grudniu 1989 roku **Rugova** został prezydentem Demokratycznej Ligi Kosowa (LDK), pierwszej partii kosowskiej występującej jawnie przeciw komunistycznemu reżimowi. W 1991 roku Rugova opowiedział się przeciwko propozycji otwarcia antyserbskiego frontu południowego, wysuniętej przez bośniackich muzułmanów. Pod przywództwem dr Rugovy LDK, we współpracy z innymi albańskimi organizacjami zajęła się przygotowaniami do ogłoszenia niepodległości Kosowa, organizowano własną służbę zdrowia oraz szkolnictwo (częściowo za pieniądze albańskiej diaspory). Deklaracja niepodległości (2 VII 1990), ogłoszenie republiki i przyjęcie konstytucji (7 VIII 1990), niepodległościowe referendum (IX 1991) były preludium do pierwszych parlamentarnych i prezydenckich wyborów. LDK wygrała pierwsze wybory parlamentarne zaś 24 V 1992 Ibrahim Rugova został wybrany pierwszym prezydentem Kosowa. W następnych wyborach w 1998 i 2002 roku dokonano jego reelekcji.

Demokratyczna Partia Kosowa (Partia Demokratike e Kosovës) - PDK

Maj 1999 – powstanie partii; w jej skład weszli głównie byli żołnierze UÇK, którą przemiano wówczas na TMK (Korpus Obrony Kosowa, Trupat e Mbrojtjes së Kosovës)

- post-militarny charakter partii pozwolił na szybkie zmonopolizowanie władzy w kraju, jednak nie najlepsza reputacja i oskarżenia o działalność przestępczą przyczyniły się do przegranej w wyborach parlamentarnych w 2001 r.

Hashim Thaçi (ur. 1968 w Drenicy)

- studiował filozofię i historię na Uniwersytecie w Prisztinie, pierwszy studencki przewodniczący równoległego albańskiego Uniwersytetu w Prisztinie powstałego w 1989 w proteście przeciw polityce Slobodana Miloševića dot. zmiany statusu Kosowa

- od 1993 na emigracji w Szwajcarii, studia na Uniwersytecie w Zurychu; jeden z założycieli Ludowego Ruchu Kosowa (Levizja Popullore e Kosovës)

1993 – członek władz Armii Wyzwolenia Kosowa (Ushtrimi Çlirimtare e Kosovës, UÇK), pseudonim Žmija (Gjarpëri); do jego obowiązków należało zapewnienie finansowania oraz uzbrojenia, a także organizacja szkolenia rekrutów na terytorium Albanii, skąd byli następnie wysyłani na akcje do Kosowa

1997 – serbski sąd skazał go *in absentia* za zamachy terrorystyczne dokonywane przez UÇK

Marzec 1999 – lider delegacji kosowskich Albańczyków podczas negocjacji w Rambouillet; po powrocie do Kosowa ogłosił się premierem

- oskarżany o liczne przestępstwa związane z działalnością UÇK, której działalność miała być rzekomo finansowana z przemytu narkotyków, oraz o wymuszenia i zastraszanie politycznych przeciwników

Maj 1999 – założył PDK

Od 01.2008 – premier rządu na czele koalicji PDK, LDK, SLS i KDTP

17.02.2008 – Thaçi zostaje premierem niepodległej (choć uznanej przez nieliczne kraje) Republiki Kosowa

6.06.2008 – nieudany zamach na dom Thaçiego w Prisztinie

Bajram Rexhepi (ur. 1954 w Mitrovicë)

- studiował w Prisztinie i Zagrzebiu, pracował jako chirurg

1999 – wstąpił do UÇK, gdzie służył jako lekarz polowy

Marzec 2002 – mianowany na premiera Kosowa przez Zgromadzenie Narodowe

LDK - Demokratyczna Liga Kosowa (Lidhja Demokratike e Kosovës)

Fatmir Sejdiu (ur. 1951 w Pikashticë, k. Podujevë)

- studiował na uniwersytecie w Prisztinie, Paryżu i Arizonie

- doktor prawa, wykładał na Uniwersytecie w Prisztinie

12.1989 – członek LDK

1992 – członek kierownictwa LDK

1994 – sekretarz generalny LDK

10.02.2006 – wybrany na Prezydenta Kosowa przez Zgromadzenie Narodowe (p śmierci Ibrahima Rugovy)

01.2008 – ponownie wybrany przez nowy parlament na drugą, pełną tym razem kadencję

Ibrahim Rugova (ur. 1944 w Xerrxe)

- rodzina należy do klanu Kelmendi

- ojciec i dziadek zostali oskarżeni o kolaborację z koalicją nazistowsko-faszystowską i zabici w 1945 przez jugosłowiańskich komunistów

- studiował w Prisztinie, w 1968 brał udział w protestach studenckich; później studiował w Paryżu, gdzie obronił doktorat z literatury albańskiej

- w latach 70. XX w. był dziennikarzem, pracował w Instytucie Albanologicznym w Prisztinie

1988 – przewodniczący Kosowskiego Związku Pisarzy (Shoqata e Shkrimtarëve të Kosovës)

Grudzień 1989 – założył LDK i został pierwszym przywódcą

Maj 1992 – w nieuznanych przez Serbię wyborach, Rugova został wybrany na pierwszego „Prezydenta” Kosowa

- zwolennik pełnej niepodległości Kosowa i polityki pokojowego i biernego oporu w stosunku do Serbii, odmawiając równocześnie negocjacji dot. statusu Kosowa

Marzec 2002 – wybrany na Prezydenta Kosowa przez Zgromadzenie Narodowe zdominowane przez LDK; kontynuował dążenia do zapewnienia Kosowu pełnej niepodległości

- krytykowany przez UÇK i PDK za bierność i brak skuteczności

21.01.2006 – zmarł na raka płuc; pochowany w Prisztinie na wzgórzu Velania; na jego pogrzeb przyszło ok. pół miliona ludzi, a grób jest do dziś odwiedzany przez polityków i ludność podczas świąt państwowych

Sojusz Nowe Kosowo (*Aleanca Kosova e Re*) - AKR

- założona w marcu 2006 przez biznesmena Behgjeta Pacolliiego

Behgjet Isa Pacolli (ur. 1951 w Marec k. Prisztiny)

- obywatel Albanii i Szwajcarii

- na początku lat 70. XX w. wyemigrował do Hamburga, gdzie ukończył studia ekonomiczne; w 1974 wrócił do Kosowa, a w 1976 przeprowadził się do Szwajcarii, gdzie został menedżerem w firmie Interplastica, która współpracowała m.in. z krajami bloku wschodniego

1990 – założył w Lugano firmę budowlaną Mabatex Project Management, która wkrótce rozrosła się do Mabatex Group; od 2002 do koncernu należy kosowska firma Lajm, a Pacolli pozostał szefem Mabatex

- kilkakrotnie oskarżany o łapownictwo podczas realizacji kontraktów w Rosji

Marzec 2006 – założył AKR

- podczas wyborów parlamentarnych w 2007 zadeklarował majątek o wartości 420 milionów USD

- wybrany do parlamentu w 2007

- zwolennik niepodległości Kosowa, opowiadał się jednak za negocjacjami z Serbią w sprawie ostatecznego statusu, za co był często krytykowany

Demokratyczna Liga Dardanii (*Lidhja Demokratike e Dardanisë*) - LDD

- założona w styczniu 2007 przed Nexhata Daci po jego nieudanym udziale w wyborach na przewodniczącego LDK

Lulzim Zeneli (ur. 1975 w Prisztinie)

- ukończył chemię na Uniwersytecie w Prisztinie
- prezes Forum Młodych LDK, później członek prezydium i rzecznik LDK

Nexhat Daci (ur. 1944 w Trnavce)

- studiował chemię w Belgradzie i Zagrzebiu, a także w Wielkiej Brytanii i Belgii
- 1992-2001 – poseł z ramienia LDK
- członek Kosowskiej Akademii Nauk i Sztuk (Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës), w latach 1998-2002 przewodniczący
- 2001-2006 - marszałek Zgromadzenia Narodowego Kosowa
- 21.01-11.02.2006 – p.o. Prezydenta Kosowa po śmierci Ibrahima Rugovy
- założyciel i lider LDD

Chrześcijańsko-Demokratyczna Albańska Partia Kosowa (*Partia Shqiptare Demokristane e Kosovës*) – PShDKK

Mark Krasniqi (ur. 1920 w Gllaviçicë k. Pejë)

- 1941-1950 - studiował literaturę w Padwie, później geografię i etnografię w Belgradzie
- 1945-1949 – redaktor dziennika “Odrodzenie” (Rilindja) w Prizren, pracował w Radio-Beograd w redakcji albańskojęzycznej
- 1950-1961 – asystent w Akademii Nauk i Sztuk (Srpska Akademija Nauka i Umetnosti) w Belgradzie, 1960 – doktorat na Uniwersytecie w Lublanie
- 1961-1981 – profesor Uniwersytetu w Prisztinie, kilkakrotny dziekan i prodziekan
- członek Akademii Nauk i Sztuk Kosowa i Albanii

1993 – przewodniczący PShDKK

Sojusz na rzecz przyszłości Kosowa (Aleanca për Ardhmërinë e Kosovës) - AAK

Ramush Haradinaj (ur. 1968 w Glogjan k. Deçan)

- studiował prawo na Uniwersytecie w Prisztinie oraz zarządzanie w American University of Kosovo

- na początku lat 90. XX w. emigrował do Szwajcarii, gdzie spędził 8 lat; w tym czasie wstąpił do Narodowego Ruchu Kosowa, z którego wywodziła się UÇK

1996-1997 – organizował obozy UÇK w albańskich miasteczkach przy granicy z Kosowem

Luty 1998 – wrócił do Kosowa, gdzie obejmował coraz wyższe stanowiska dowódcze w UÇK w regionie Dukagjin

- po wkroczeniu wojsk NATO w 1999 i przekształceniu UÇK w TMK, Haradinaj został zastępcą i prawą ręką komendanta Agima Çeku

Kwiecień 2001 – ogłosił koniec działalności wojskowej i przejście do polityki; razem z byłym działaczem komunistycznym Mahmutem Bakalli założył AAK i został wybrany na przewodniczącego

2004-2005 – premier rządu Kosowa (przez 100 dni), złożył dymisję po oskarżeniu go przez haski Międzynarodowy Trybunał Karny ds. byłej Jugosławii o zbrodnie wojenne popełnione między marcem a wrześniem 1998, a następnego dnia pojechał do Hagi, czym zdobył sobie uznanie opinii międzynarodowej

3.04.2008 – Haradinaj został uwolniony od zarzutów z powodu braku dowodów, gdyż świadkowie oskarżenia nie chcieli zeznawać

PRO – Partia Reformatorska ORA (Partia Reformiste ORA)

- założona latem 2004 przez Vetona Surroi

Veton Surroi (ur. 1961 w)

- popularny publicysta i polityk

- ukończył National Autonomous University of Mexico

- jego ojciec, Rexhai Surroi, był jednym z bardzo nielicznych Albańczyków w służbie dyplomatycznej SFRJ, był ambasadorem w Hiszpanii i krajach Ameryki Łacińskiej

1997 – założył główny albański dziennik w Kosowie, Koha Ditore i do 2004 był redaktorem naczelnym

2004 – założył PRO (ORA)

KDTP - Demokratyczna Turecka Partia Kosowa (Kosova Demokratik Türk Partisi)

Mahir Yağcılar (ur. 1961 w Prizren)

- ukończył inżynierię na Uniwersytecie w Sarajewie

1984-2000 – pracował w przedsiębiorstwie “Kosovatrans”, 1989-2000 był dyrektorem dworca autobusowego w Prizren

2000-2003 – przewodniczący KDTP

Koslicja “POWRATAK”

Oliver Ivanović, ur. 1953 r., w miejscowości Rznić, koło Decani. Rodzina Ivanowiciów wywodzi się z okolic Kuce w Czarnogórze, taką właśnie narodowość (czarnogórska) deklaruje Oliver. Jego ojciec Bogdan był nauczycielem historii, zaś matka Olga nauczycielką jęz. serbskiego. Po ukończeniu technikum mechanicznego w Titowskiej Mitrowicy Oliver wstąpił do Akademii Wojskowej w Zagrzebiu, z której zrezygnował po 3 latach. Następnie studiował na wydziale Inżynierii Mechanicznej w Mitrovicy, kolejnym celem były studia ekonomiczne w Prisztinie. Swą karierę O. Ivanović zaczynał w firmie transportowej, gdzie pełnił funkcję dyrektora technicznego i zastępcy dyrektora generalnego. Następnie został dyrektorem mitrowickich zakładów produkcji płytek ceramicznych, wreszcie zaś giganta przemysłowego z Glogovaca - firmy „Feronikal”. W 1971 roku Ivanović wstąpił do partii komunistycznej, z której zrezygnował w początkach pluralizmu serbskiego. W latach 1990-tych został on liderem serbskiej mniejszości w Mitrovicy oraz przewodniczącym mitrowickiego Serbskiego Zgromadzenia Narodowego (SNV). Ivanović wkroczył na scenę polityczną z hasłami walki z terrorem albańskim. Pojawienie się tego polityka w północnym Kosowie doprowadziło do podziałów w ruchu serbskim, Ivanović wszedł m.in. w konflikt z bp. Artemije oraz wpływowym politykiem Momczilo Trajkoviciem. O. Ivanović jest obecnie czołową postacią we władzach drugiej siły Parlamentu Kosova - serbskiej Koalicji „Povratak”.

Vetëvendosje (Samostanowienie)

- powstało w 2004 na bazie ruchu politycznego- sprzeciw zaangażowaniu wspólnoty międzynarodowej
- **Albin Kurti** (ur. 24.03.1975 w Prisztinie)- w 1997 został wiceprzewodniczącym studenckiej organizacji UPSUS przy Uniwersytecie w Prisztinie, był głównym organizatorem demonstracji przeciwko przemocy jesienią 1997 i wiosną 1998 roku. W 1999 roku został oskarżony o spiskowanie przeciwko Jugosławii, co zdaniem rządu Miloszevicia zagrażało jej integralności terytorialnej. W 2001 roku został zwolniony z aresztu pod naciskiem społeczności międzynarodowej. Krytykuje UNMIK i inne formy zaangażowania międzynarodowego w sprawy Kosowa, domaga się referendum w sprawie statusu Kosowa. 31 grudnia 2011 wybrany przez albańską telewizję za „Osobowość Roku”. Organizuje wiele manifestacji, m.in. 14 stycznia 2012, w której policja użyła wobec demonstrujących siły (przypuszcza się, że z rozkazu premiera Hasima Thaçiego)

Atifete Jahjaga (ur. 20.04.1975)

- od 7 kwietnia 2011 prezydent Kosowa- wybrana głosami Demokratycznej Partii Kosowa, Demokratycznej Ligi Kosowa oraz Sojuszu Nowe Kosowo (ambasador USA w Kosowie Christopher Dell zaproponował jej kandydaturę), jej wybór zbojkotowała partia Samookreślenie (Vetëvendosje)
- jej wybór miał być tymczasowy i doraźny, ale w lipcu 2012 Sąd Konstytucyjny Kosowa zdecydował, że jej mandat obejmie 5 lat od momentu złożenia przysięgi prezydenckiej
- ukończyła Wydział Prawa na Uniwersytecie w Prisztinie oraz Prawo Karne i Zarządzanie Policją na Uniwersytecie w Manchesterze, odbyła szkolenie w FBI
- zaczynała jako tłumaczka, następnie w policji granicznej, aż w końcu została wicedyrektorem Policji Kosowa w stopniu generała

Partia Fryma E Re Fer (Partia Nowego Ducha)

- założona w październiku 2010 przez Shpend Ahmeti oraz Ilir Deda
- centrolewica
- w 31.03.2011 włączyła się do Vetëvendosje

Autorzy: Marcin Zieniewicz, Andrzej Czarniakewicz, Marina Jumakanova, Marta Kołczyńska 2007/2008, Monika Skrzyszewska 2012/2013.

www.state.gov

www.b92.net

http://en.wikipedia.org/wiki/Kosovan_parliamentary_election%2C_2007

<http://www.assembly-kosova.org/?krye=elections&lang=en>